

På vegne av Sp, Mdg, SV, KrF, V, H, Frp og Ap fremmes følgende forslag:

Viktigst for Østfold er å sikre at skoleprosjektene våre i Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Mysen og Askim følges opp og gjennomføres som planlagt. Fremdriften og finansiering må sikres og prioriteres slik at disse prosjektene ikke kan settes i spill i forbindelse med etablering av Viken fylkeskommune.

Arbeidet med vedlikehold, oppussing og bygging av bruer må intensiveres og følges opp slik at vi blant annet sikrer ny Kjøkøysund bru og ny Sarpsbru så fort som mulig.

Utgangspunktet for budsjettet er stramt. Kuttet som følge av færre elever og endring i inntektssystemet på i alt 120 millioner kroner merkes godt. I tillegg har fylkeskommunen økte kostnader til renter og avdrag. Økonomiplanfondet må derfor tas i bruk for å sikre balanse i 2019. Fra 2020 –2022 vil det være en kombinasjon av tiltak og bruk av økonomiplanfondet for å få balanse.

Dette budsjettforslaget er derfor en balansegang mellom en pålagt forventning om reduksjoner og effektiviseringstiltak på den ene siden og ønsket om fortsatt god drift og forutsigbare rammer på den andre siden. Tiden for de store politiske grepene er ikke tilstede gitt de rammene som gis for drift av fylkeskommunene. Eventuelle nye oppgaver må bli finansiert på en sånn måte at fylkeskommunen gis gode rammer for å ikke bare sikre en videre drift, men rammer for å sikre en god utvikling innenfor de enkelte områder.

Etableringen av Viken koster mye i både penger og menneskelige ressurser. Det er beklagelig at størstedelen av kostnadene må dekkes av de sammenslåtte fylkene over egne driftsbudsjetter. Fylkestinget mener det er viktig at det fortsatt skjer god drift og utvikling i organisasjonen, selv om sammenslåingsprosessen tar mye fokus.

I inneværende fylkestingsperiode har fylkeskommunen tatt sin samfunnsutviklerrolle på alvor og oppnådd utvikling og samhandling på de fleste områder, også der fylkeskommunen tradisjonelt ikke har hatt en rolle, som innen profilering, større ansvar innen anlegg og arenaer, og innen næringsutvikling. At vi nå ser at kommunene samarbeider, heller enn å konkurrere innen næringsutviklingsarbeidet er godt grep for hele Østfoldsamfunnet. Dette gjelder også innen folkehelse og klima- og energisaker hvor vi opplever at det jobbes godt sammen på tvers av geografi, fag- og interesseområder.

Dette er det siste budsjettet som vedtas i Østfold fylkeskommunes historie. Partiene i fylkestinget velger derfor å fremme et felles forslag for å symbolisere at vi tross mange politiske uenigheter står sammen om viktige mål for Østfoldsamfunnet fremover.

Skole

Det er et overordnet mål at alle elever skal fullføre og bestå videregående opplæring med best mulig resultat. Alle kvalifiserte søkere skal få læreplass. Fylkesrådmannen har ikke funnet plass til 4 millioner i LØFT-midler til tiltak for blant annet elever som står i fare for ikke å fullføre og bestå etter første termin. Det er heller ikke funnet plass til 1 million til lærlingeløftet. Midlene er viktige tilskudd til skolene for tiltak som styrker elevenes mulighet til å fullføre og bestå og for å opprettholde arbeidet med å skaffe flere læreplasser. Det er også viktig at nye lærere får opplæring som er gitt i stor skala inneværende år i forbindelse

med prosjektet «Tankekraft» (psykisk helse for ungdom). Det legges derfor inn igjen 5 millioner til dette arbeidet hvert år i planperioden.

Det settes av 5 millioner til styrking av skolehelsetjenesten. Meningen bør være å få til et spleiselag med kommunene, slik at elevene merker et tydelig forbedret tilbud.

Antall søkere til voksenopplæring er fordoblet hittil i 2018 sammenlignet med 2017. For å kunne imøtekomme økt søkning og også bidra til å heve utdanningsnivået i Østfold vil det i 2019 være behov for mer midler både til voksenopplæring i egen regi og til teoriforberedende kurs i regi av voksenopplæringsorganisasjonene. Posisjonen legger derfor inn igjen 1,3 million til dette. Utover dette må merkostnader knyttet til økt søkning til voksenopplæring følges opp og håndteres i forbindelse med tertialrapportene.

Når det gjelder TIP-løftet og kursing og frikjøp av nye prøvenemnder vurderes økonomibehovet i forbindelse med regnskapsavslutning, overskudd fra Østfold Energi eller i tertialrapporter.

Det opprettes en stilling som folkehelsekoordinator ved Mysen v.g.s, dette som en oppstart til arbeidet de er tildelt midler til gjennom ungdom og psykisk helse prosjektet «Mestring og mening». Tildelingen er gjort, men pengene kommer senere da Helsedirektoratet har forlenget prosjektperioden til 2022. Det legges inn 200.000 til dette hvert år i planperioden.

Østfold fylkeskommunes bygg skal være universelt utformet slik at de blir tilgjengelige for alle. Den nylige avgjørelsen i diskrimineringsnemnda er et signal som må tas på alvor og viser at vi må bli bedre. Det samme gjelder i våre innkjøp, ikke minst innen kollektivtrafikk.

Skolene oppfordres til å søke samarbeid med lokalt næringsliv med mål om å sikre elevene tilgang på moderne og oppdaterte maskiner og utstyr.

Næring

Det pågår nå en forvaltningsrevisjon av Haldenvassdraget Kanalselskap. I lys av denne bør det igangsettes et arbeid mellom eierne av selskapet, med formål å få eierne til å samle seg rundt en felles eierstrategi for selskapet. Det er i den forbindelse viktig at avtalen mellom aksjonærene som omhandler tilskudd til drift av selskapet gjennomgås, og fornyes, hvis det er formålstjenlig. Fylkesrådmannen bes ta initiativ til dialog med de øvrige aksjonærene slik at arbeidet startes opp.

Fylkestinget understreker viktigheten av at Haldenvassdragets Kanalselskap driver et industrielt kulturminne. Det er derfor viktig at dette gjøres på en slik måte at midler selskapet i dag får fra blant annet Riksantikvaren, ikke settes i spill.

Midler (MNOK 1) på regionalfondet merket «Regionalpark Haldenkanalen» omdisponeres. Disse midlene, inkludert en styrking på kr 750.000,- avsettes i regionalfondet som «Prosjektmidler for utvikling i og langs Haldenvassdraget».

Fylkestinget har i eget vedtak forpliktet seg til å være med å finansiere MNU i 2019, i påvente av tilslag på nytt Arena og/eller Horizon2020 prosjekter. Det settes av MNOK 1 i budsjettet for 2019. Det er antydnet at det totale behovet for 2019 er på MNOK 2.8. Fylkestinget ønsker også

å bidra med restbeløpet. Dette vil bli vurdert ifm med ett evt overskudd fra Østfold Energi eller i tertialrapporter.

Samferdsel

Fylkestinget mener det er behov for å få en overordnet planlegging for reetablering av dyrka jord som beslaglegges i fylkeskommunale samferdselsprosjekter. Både interne og eksterne miljøer skal bidra i arbeidet og dette krever betydelig samordning. Dette planarbeidet må nå prioriteres, og det må adresseres hvem som skal gjøre denne jobben. Det bes om en sak for hvordan dette arbeidet kan gjennomføres. Kostnader i forbindelse med dette arbeidet forutsettes dekket over samferdselsavdelingens budsjett for 2019.

Tverrforbindelsene i fylket er viktige ferdselsårer. Det er gjort flere gode tiltak på FV120 og det er viktig at satsing på FV 114/115 gjennomføres i tråd med planene og gjerne utvikles videre.

Arbeidet med å ruste opp fylkesveiene må fortsette. Det settes av penger for å dekke avdrag til større investeringer i fylkesveiene.

Flex-tilbudet i hele fylket bør prioriteres. Ved å legge om rutene dit det bor flest mennesker håper vi på en vekst i antall passasjerer på bussene våre. Følgende av en slik omlegging vil kunne være at det da blir en del som ikke har et kollektiv-tilbud – og her kan Flex være en god løsning som gir et bedre tilbud til de som bor utenfor de mest trafikkerte strekningene.

Gang- og sykkel-satsing har vært prioritert gjennom hele perioden, og mye er gjennomført på infrastruktur og det samarbeides godt med kommunene. Prosjekter på Hvaler og Skiptvet er vedtatt og vil bli gjennomført i nærmeste framtid. Strekingen mellom Moss og Våler er godt utbygd, men ny gang- og sykkelbru over Rødsund må prioriteres for å få en sammenhengende løsning langs fylkesvei 120.

Midlene satt av til g/s bør brukes til forenklete løsninger slik at vi får mest mulig for pengene.

Det er viktig at arbeidet med en g/s-bru over kanalen i Moss startes opp. Det bør tilstrebes at også SVV er med å finansierer tiltaket, grunnet i den store fergetrafikken.

Det er viktigere enn noen gang at vi jobber aktivt inn mot sentrale myndigh eter for å få fortgang i IC-utbyggingen. Det settes i gang et lobbyprosjekt i Viken-regi innen dette. Det er videre ønskelig at man innleder samtaler med Bane Nor om mulig oppstart av Bergensbanen i Halden.

Avsatte midler til Gøteborg – Oslo samarbeidet for 2018 brukes for å kunne å etablere et bedre beslutningsgrunnlag for et fremtidsrettet togtilbud mellom Oslo og Gøteborg. Vi ber om en sak på dette.

Klima Østfold-prosjekt rundt trygg skolesykling videreføres. En trygg skolevei er en ting, en trygg sykkel er noe annet. Det er ønskelig at man utfordrer sykkelverksteder til å være med å videreføre «rullende sykkelverksted». Ved å etablere pop-up verksteder på de videregående skolene på høst og vår, vil man kunne bidra til å få flere og tryggere sykler på skoleveiene i fylket.

Det utarbeides en plan for å bytte ut alle fylkeskommunens kjøretøyer og maskiner til fossilfrie alternativer, fortrinnsvis til el, biogass og hydrogen.

Kultur

Fylkestinget er godt fornøyd med «arrangementsstøtte-ordningen». Vi ønsker derfor å øke rammen til denne ordningen med kr 500.000,- Samarbeidet med Visit Østfold synes å ha vært formålstjenlig og det oppfordres til at dette samarbeidet videreføres.

Ordningen med tilskudd til kulturproduksjoner får en generell styrking. Dette med bakgrunn i at næring- og kulturkomiteen har vedtatt at bokproduksjoner også gjøres støtteberettiget under denne ordningen.

Det settes av midler til et prosjekt for å sikre koblingen mellom Konventionsgården, Eidsvollsbygningen, Kommandantgaarden i Halden og Spydeberg prestegård som nasjonalt viktige bygg knyttet til 1814-historie. Konventionsgården bør gjøres offentlig tilgjengelig.

Det settes av midler til forundersøkelser av området der vikingskipet i Halden ble funnet. Målet må være at det etableres et museum på stedet, slik at man kan vise frem eventuelt oppgravde objekter, og forklarer det som ligger i bakken. Dette kan bli en destinasjon for hele vår region dersom det gjøres skikkelig.

Klima og miljø

I 2018 har fylkestinget bevilget penger til prosjekter for reetablering og tilrettelegging av natur. Fylkestinget ønsker nå å utvide ordningen til også å gjelde marine områder. Et pilotprosjekt rundt dette imøtesees. Ved behov for en ytterligere finansiering av ordningen gjøres det i forbindelse med regnskapsavslutning, evt overskudd fra Østfold Energi eller i tertialrapporter. Fylkestinget mener at det er et viktig at man prioriterer dette arbeidet og vil vurdere å styrke denne ordningen hvis omsøkte beløp overstiger det som til nå er avsatt av midler.

Fylkestinget vedtok i 2017 å avsette midler til tilrettelegging for friluftsliv. Fylkestinget er godt fornøyd med resultatet av disse tiltakene og ønsker å videreføre og sikre dette arbeidet fra og med 2019.

Det bestilles en sak om hvordan vi kan sørge for at små og lokale leverandører kan være med og konkurrere om oppdrag og anbud fra fylkeskommunen.

Tiltak	Status	Budsjett	Øko.plan
Lærlingeløft og LØFT	tilbakeføring	5 000 000	5 000 000
Voksenopplæring	tilbakeføring	1 300 000	1 300 000
Vaksine Meningokokk	tilbakeføring		1 300 000
Aktiv på dagtid	tilbakeføring	100 000	100 000
Arrangementsstøtte - større arrangementer	styrking	200 000	200 000
Folkehelsekoordinator Mysen vgs	styrking	150 000	300 000

Karrieresenteret (ØFK andel i et spleiselag med kommune og NAV)	styrking	300 000	300 000
Skolehelsetjenesten	styrking	5 000 000	5 000 000
Styrking kulturproduksjoner	styrking	500 000	500 000
ØKS	styrking	500 000	500 000
Senter desentralisert undervisning - Campus Moss	ny	600 000	600 000
Tilrettelegging friluft	ny	250 000	250 000
Trygg skolesykling/rullende sykkelverksted	ny	150 000	150 000
Etter- og videreutd. Lærere og ledere i skolen	styrking regionalfond	1 000 000	
Kanalselskapet, Regionalpark	styrking regionalfond	750 000	
MNU	styrking regionalfond	1 000 000	
Fossilfri transport	styrking regionalfond	500 000	500 000
Summer		17 300 000	16 000 000
Saldering	økonomiplanfondet	-12 300 000	-11 000 000
	udisponert i budsjettet	-5 000 000	-5 000 000
Summer		0	0
Overskudd Østfold Energi		-35 000 000	-35 000 000
Veivedlikehold		7 000 000	
Sum		-28 000 000	-35 000 000

Økte avsetninger til skole-investeringer og tiltakene «prosjekt Konventionsgården», «Naturrestaurering», «Vikingsenter», Gjennomføring av regional klima og energiplan for Østfold» og ett eventuelt restbeløpet ifm finansiering av MNU i 2019, vil bli vurdert ifm med disponering av overskudd fra Østfold Energi, tertialrapporter eller i forbindelse med et eventuelt årsoverskudd for 2018.